

усвідомлення керівництвом потреби у вдосконаленні системи державного та муніципального менеджменту, наявність знань про дані методики та їх специфіку.

Список використаних джерел:

1. Шустова К.В., Павліченко Є.В. Удосконалення системи адміністративного правового регулювання публічного управління в Україні. *Науковий вісник публічного та приватного права*. 2022. Випуск 1. С. 104-109.
2. Желюк Т.Л., Онуфрійчук Д.М. Концептуальні засади використання публічного менеджменту в системі публічного управління. *Інноваційна економіка*. 2020. № 5-6. С. 30-35.
3. Жуковська, А.Ю., Бречко, О.В. Діючі технології та перспективні методики планування професійної кар'єри публічних службовців. *Український журнал прикладної економіки*. 2017. Том 2. № 4. С. 27-36.

Piotr PACZÓSKI

doktorant

Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu (Polska)

POLITYKA MIEJSKA I PLANOWANIE STRATEGICZNE ROZWOJU

Miasto jest miejscem, w którym uwidacznia się skoncentrowanie rozmaitych podmiotów działalności sfer administracyjnej i społeczno-gospodarczej, a także całej, skomplikowanej infrastruktury komunalnej, która przez te podmioty jest tworzona, wykorzystywana i dostosowywana do tego, aby w jak najlepszym stopniu realizować potrzeby mieszkańców i bezpośredniego otoczenia – to w skali lokalnej. Miasto jest także miejscem, które generuje i katalizuje rozwój społeczno-gospodarczy całego regionu /naturalnie takie miasto, czy też miasta, które dominują na danym obszarze, bo wynika to ze statusu nadanego administracyjnie lub jest on rezultatem wypracowanej pozycji/ - to w skali regionalnej. Rzecz oczywista, że nie da się wyznaczyć krystalicznie jasnego rozdziału pomiędzy tymi oboma wymiarami. Przenikanie się bowiem wymiaru endogenicznego z egzogenicznym jest nieuniknione, więcej – niezbędne. Nic zatem dziwnego, że stan taki wpływa na całą politykę miejską.

Prawidłowe prowadzenie polityki miejskiej to nie tylko bieżące administrowanie miejskimi sprawami. To także takie działania, które zapobiegają chaosowi, który był charakterystyczny dla rozwoju miast w okresie końca XIX wieku /ale także, o czym mowa w niniejszej pracy, w wielu wypadkach w okresie przed 1989 rokiem w Polsce, co wcale nie znaczy, że po tym roku nagle nastąpiło „cudowne ozdrowienie”. Nade wszystko jednak, polityka miejska to podejmowanie kompleksowych działań sprzyjających logicznemu, konsekwentnemu rozwojowi miasta. Przyjmując za podstawę takie rozumowanie, bez wahania można stwierdzić, że polityka miejska jest

konsekwencją rozwoju gospodarki przestrzennej. Wyzwania stojące przed gospodarką przestrzenną wymuszają stosowanie rozmaitych procedur, by móc tę gospodarkę prowadzić i prawidłowo, i prorozwojowo, słowem spójnie.

W polskiej teorii i praktyce zwykło się przyjmować, że polityka miejska to: takie działania miejskich władz administracyjnych, które są związane z planowaniem rozwoju społeczno-gospodarczego, a także przestrzennego miasta, takie działania samorządu miejskiego, które odnoszą się do zarządzania rozwojem miasta, z jednoczesną dbałością o dobro ogólnospołeczne. Określenie, czym jest polityka miejska jest o tyle istotne, że pozwala to na określenie zasad, których realizacja jest nieodzowna w procesie zarządzania miastem, jako rzeczywistym przejawem prowadzenia polityki miejskiej, a ściślej, wytyczania jej kierunków. W całym tym złożonym procesie trzeba wziąć pod uwagę, co jest celem? Oczywiście rozwój społeczno-gospodarczy, polepszenie jakościowe środowiska oraz poprawa warunków życia mieszkańców.

Polityka miejska nie jest pojęciem abstrakcyjnym. Jest ona rzeczywistym ciągiem działań, które odnoszą się do określonych sfer, tzn.:

- ekonomicznej, na którą składają się planowanie strategiczne, realizacja kompleksowych przedsięwzięć inwestycyjnych, sprzyjanie rozwojowi gospodarczemu, tworzenie stref przedsiębiorczości, polityka innowacyjności, rozwój infrastruktury sportowo-rekreacyjnej, turystycznej i gastronomicznej, wielopłaszczyznowy rozwój współpracy międzynarodowej, koordynacja cząstkowych polityk rozwojowych w poszczególnych dziedzinach życia miasta, koordynacja polityk rozwojowych z innym ośrodkami, rozwój kontaktów gospodarczych;

- społecznej, na którą składają się rozwój opieki i usług społecznych, głównie w odniesieniu do dzieci i seniorów, ze szczególnym uwzględnieniem osób z niepełnosprawnościami, fizycznymi i przystosowawczymi, oferta kulturalna i jej rozwój, wraz z tworzeniem warunków do realizacji uzdolnień, wszelkiego rodzaju działania prewencyjne i ochronne, budujące poczucie bezpieczeństwa oraz przeciwdziałające wszelkim przejawom przemocy i innych zagrożeń społecznych, profilaktyka zdrowotna i ochrona zdrowia, tworzenie i poszerzanie bazy wychowawczo-oświatowej i naukowej, propagowanie procedur demokratycznych i partycypacji społecznej w sprawy lokalne;

- infrastruktury i budownictwa, na które składają się komunalne zasoby lokalowe /lokale mieszkalne i użytkowe/, budownictwo mieszkaniowe, wraz z całym systemem zarządzania /w tym także wspólnotami mieszkaniowymi/, zarządzanie miejskimi jednostkami świadczącymi usługi publiczne, takimi jak transport i komunikacja miejska, dostawa mediów, oczyszczanie miasta itp., przygotowywanie i zagospodarowywanie obszarów inwestycyjnych, ochrona zabytków;

- przestrzenna, na którą składają się takie zagadnienia jak kształtowanie relacji z obszarami usytuowanymi w bezpośrednim otoczeniu i rozwiązywanie ewentualnych problemów, które mogą się pojawić w związku z ochroną zdrowia, usługami publicznymi /np. transport osobowy/, bezpieczeństwo publiczne, oświata i wychowanie, powiązania ekonomiczne i administracyjne.

W uzupełnieniu powyższego, a głównie w odniesieniu do kwestii czynników rozwoju, bo ten wątek zasługuje na rozwinięcie, należy skonkludować, iż bez względu na to, czy mowa o rozwoju lokalnym, czy regionalnym, to mamy do czynienia z procesem, który nie jest samoistny. Jest on bowiem zarówno w sensie wizji, kreowania go, a nade wszystko w sensie urzeczywistniania zjawiskiem zależnym od rozmaitych czynników. Trzeba zatem, przyjmując to stwierdzenie za niepodważalne, nadać czynnikom rozwoju odpowiednią rangę, tzn. taką, która wynika z pragmatycznego podejścia do problemu. Można, oczywiście, jak to powiedziano wcześniej, w pewnych okolicznościach kierować się wyłącznie specyfiką danego miasta. Jednakże w kontekście rozważań czynionych w niniejszej pracy bardziej pożądanym jest pewnego rodzaju uogólnienie i wyselekcjonowanie takich czynników rozwoju, które nosić mogą przymiot powszechności, a więc odnosić się do grupy miast, dla których można starać się ustanowić wspólny mianownik.

W polityce miejskiej idzie o to, aby czynniki rozwoju wykorzystać jak najbardziej efektywnie. Jest to w znacznej mierze zależne od klimatu społecznego, czyli ogólnego nastawienia społeczeństwa do przedsięwzięć rozwojowych. Ich inicjatorzy i kreatorzy powinni brać pod uwagę zasadnicze elementy tego właśnie społecznego klimatu przejawiającego się w postaciach: społecznego zainteresowania i poparcia dla rozwoju lokalnego, woli samorządu terytorialnego do inicjowania działań prorozwojowych i doświadczeń w tym względzie, podatności na działania innowacyjne, aktywności, kreatywności, a także przedsiębiorczości lokalnego społeczeństwa, uwarunkowań prawnych, organizacyjnych, finansowych, które sprzyjają wszelkim inicjatywom na rzecz rozwoju lokalnego.

O tym, że polityka miejska ma niezwykle istotne znaczenie świadczy to, że jest ona przedmiotem rozważań i opracowań na szczeblu europejskim i krajowym – polskim gruncie. Nadaje to polityce miejskiej bardzo wysoką rangę. Stosownie do ważkości problemu. Nic dziwnego, bo przecież mieszkańcy miast stanowią znaczną część ludności Polski. Jeśli do tego doda się mieszkańców terenów położonych w bezpośrednim sąsiedztwie miast i związanych z nimi rozmaitymi funkcjonalnymi zależnościami, to śmiało można powiedzieć, że wszyscy oni razem stanowią zdecydowaną większość ludności Polski.

Miasta to obszary, w których następuje silna koncentracja

przedsiębiorczości wytwórczej, publicznych usług, oświaty i nauki. Są też miasta silnymi kreatorami rozwoju gospodarczego. W odniesieniu do miast można także powiedzieć, że są węzłami sieci firm i instytucji oraz pracowników wyposażonych w wiedzę, doświadczenie i umiejętności posługiwania się nimi. To zaś jest okolicznością sprzyjającą wszelkiej efektywności, dynamizującą rozwój tych obszarów. Nawet w miastach małych ujawniają się zjawiska, które odgrywają poczesną rolę w czerpaniu z dziedzictwa kulturowego danego miejsca, wpływając na poczucie identyfikacji i tożsamości mieszkańców z tym właśnie konkretnym miejscem. Przekłada się to na sferę gospodarki.

Obszary miejskie są płaszczyzną, na której koncentrują się także rozliczne problemy gospodarcze oraz społeczne. Ich skoncentrowanie w jednym, konkretnym, miejscu pozwala na stwierdzenie, że wszelakie np. dysproporcje społeczne są łatwiejsze do zaobserwowania w mieście właśnie, niż pomiędzy, nawet sąsiadującymi ze sobą, regionami. Zatem by problemy rozwiązywać, a dysproporcje niwelować, poprzez zrównoważony rozwój obszarów miejskich, w celu poprawienia jakości życia ich mieszkańców, trzeba do tych kwestii podchodzić ze zrozumieniem, nadając im priorytet, stosując kompleksowe rozwiązania.

Adresatami polityki miejskiej, która za podstawę bierze powyższe zasady są wszystkie miasta w Polsce, a także ich obszary funkcjonalne. W takim ujęciu jest ona ucieleśnieniem zintegrowanego podejścia terytorialnego, z równoczesnym wyeksponowaniem wymiaru miejskiego. Chodzi o to bowiem, żeby starać się realizować ideę traktowania terytoriów i kreowania procesów rozwojowych w taki sposób, by pierwszeństwo dać obszarom funkcjonalnym, a nie granicom administracyjnym. Jest to zgodne z Konsepcją Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030. Dokument ten mówi, że miejski obszar funkcjonalny stanowi układ osadniczy o ciągłym przestrzennie charakterze, składającym się z administracyjnie odrębnych jednostek. Układ ten tworzą: a/ zwarty obszar miejski i b/ funkcjonalnie powiązana z nim strefa zurbanizowana. Obszary te, w sensie administracyjnym, obejmować mogą gminy miejskie, wiejskie i miejsko-wiejskie.

Na wyeksponowanie zasługuje fakt, że polityka miejska skierowana jest nie tylko i wyłącznie do miast, ale jej adresatami są jednocześnie ich obszary funkcjonalne, co jest dobitnym potwierdzeniem wagi powiązań pomiędzy miastami i obszarami funkcjonalnymi.

Literatura:

1. Barber B. R., Gdyby burmistrzowie rządili światem. Dysfunkcyjne kraje, rozkwitające miasta, Warszawskie Wydawnictwo Literackie Muza S.A., Warszawa 2014.
2. Bąk A., [red.], Gospodarka lokalna i regionalna w teorii i praktyce, Prace Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu Nr 477, Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu, Wrocław 2017.

3. Parysek J., Polityka miejska i współczesne problemy funkcjonowania i rozwoju miast polskich, [w:], Gaczek M.W., [red.], Aspekty teoretyczne i zarządzanie w przestrzeni, Bogucki Wydawnictwo Naukowe, Poznań 2013.
4. Heffner K., [red.], Małe miasta a rozwój lokalny i regionalny, Wydawnictwo Akademii Ekonomicznej w Katowicach, Katowice 2005.
5. Heffner K., Polko A., [red.], Transformacja funkcji miejskich w ośrodkach lokalnych, Prace Naukowe Akademii Ekonomicznej im. Karola Adamieckiego w Katowicach, Katowice 2010;
6. Kachniarz M., Raczyński R., [red.], Samorząd XXI wieku. Problemy, trendy, rozwiązania, Wydawnictwo SIEDMIORÓG, Wrocław 2018.
7. Korzeniak G., [red.], Zintegrowane planowanie rozwoju miast, Instytut Rozwoju Miast, Kraków 2011.
8. Kożuch B., Kochalski C., [red.], Strategiczne zarządzanie miastem w teorii i praktyce Urzędu Miasta Poznania, Monografie i Studia Instytutu Spraw Publicznych Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie Nr 7/2011, Kraków 2011.

Дмитро ПИЗЮК

аспірант Інституту держави і права імені В.М. Корецького
Національної академії наук України, м. Київ, Україна

Ярослав ЖОВНІРЧИК

д-р наук з держ. упр., професор,
завідувач відділу проблем державного управління та адміністративного
права Інституту держави і права імені В.М. Корецького
Національної академії наук України, м. Київ, Україна

**УПРАВЛІННЯ РЕСУРСАМИ В УМОВАХ УПРОВАДЖЕННЯ
ЦИФРОВОЇ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ**

Ринкові умови господарювання гостро поставили перед регіонами України проблему вибору необхідних напрямів та інструментів забезпечення сталого розвитку. У багатьох країнах світу вже тривалий час виробляють довгострокові програми розвитку регіонів. В Україні існує своя концепція сталого розвитку, однак в умовах російської збройної агресії проти України виникла необхідність змістовного оновлення як принципів, так методів регулювання і організації, що забезпечать процеси виходу з кризи та економічного відновлення як країни, так і її регіонів [3].

Останніми десятиліттями однією з головних тенденцій розвитку економіки і суспільства загалом є проникнення інформаційних технологій у різні сфери діяльності людини. Інформатизація стає настільки важливим фактором зростання продуктивності праці та підвищення якості життя, що зміни, які відбуваються, розглядаються дослідниками як настання нової ери економічного розвитку, який в